

Snitfladekatalog

for den regionale og kommunale tandpleje i
Region Midtjylland 2013



Version februar 2013

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. INDLEDNING	3
2. SNITFLADEN FOR REGIONAL SPECIALTANDPLEJE	4
2.1. Indledning	4
2.2. Lovgrundlag	4
2.3. Målgruppen for specialtandpleje	4
2.4. Organisering af den regionale specialtandpleje i Region Midtjylland	4
2.5. Procedurer for visitation og henvisning til den regionale specialtandpleje	5
2.5.1. Visitation	5
2.5.2. Henvisning fra privat tandlægepraksis	5
2.5.3. Henvisning fra kommunal børne- og ungdomstandpleje	5
2.5.4. Kommunal special- og omsorgstandpleje	5
2.5.5. Hospitalsafdelinger	6
3. SNITFLADER FOR KÆBEKIRURGISK AFDELING, REGIONSTANDPLEJE, LANDS- OG VIDENCENTER OG GANESPALTEAFDELINGEN, TALEINSTITUTTET	7
3.1. Indledning	7
3.2. Lovgrundlag	7
3.3. Kæbekirurgisk afdeling	7
3.4. Regionstandplejen	8
3.5. Lands- og videncenter	8
3.6. Ganespalteafdelingen	9
4. SNITFLADER FOR DEN KOMMUNALE TANDPLEJE	10
4.1. Indledning	10
4.2. Lovgrundlag	10
4.3. Børne-unge tandpleje	10
4.4. Omsorgstandpleje og kommunal specialtandpleje	11

1. Indledning

Dette katalog beskriver de snitflader, der er mellem de forskellige regionale og kommunale tilbud inden for tandplejen i Region Midtjylland. Snitfladerne er følgende:

- Snitflader for regional specialtandpleje
- Snitflader for Kæbekirurgisk afdeling, Regionstandpleje, Lands- og Videncenter, Ganespalteafdelingen, Taleinstituttet
- Snitflader for kommunal tandpleje

Målgruppen for dette katalog er primært de tandlæger, der visiterer, samt de kommunale medarbejdere, der henviser til personer til omsorgsplejen og den pædagogiske tandpleje. Det er hensigten, at kataloget kan læses af både sundhedsfaglige og ikke-fagpersoner.

Lovgrundlaget for tandområdet er reguleret i Sundhedsloven (www.retsinformation.dk), Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 285 af 14. april 2006 samt Sundhedsstyrelsens vejledning "Omfanget af og kravene til den kommunale og regionale tandpleje" (www.sst.dk/udgivelser/2006). Vejledningen beskriver snitfladerne detaljeret.

Kataloget er udarbejdet af Teknisk-administrativt udvalg i Region Midtjylland, som er et tværsektorielt samarbejdsudvalg på tandområdet mellem region, kommuner og praksis. Teknisk-administrativt udvalgs hovedopdrag er at drøfte og forberede sager på alle kommunale og regionale tandfunktionsområder af betydning for koordinering af den kommunale og regionale tandpleje/praksisstandpleje. Nærværende snitfladekatalog er således et redskab til at sikre en bedre koordinering imellem sektorerne.

Snitfladekataloget er elektronisk og kan findes på www.rm.dk.

2. Snitfladen for regional specialtandpleje

2.1. Indledning

I nærværende afsnit beskrives snitfladen mellem regional specialtandpleje og øvrige tandplejesystemer i Region Midtjylland – herunder lovgrundlag, målgruppe og organisering.

2.2. Lovgrundlag

Specialtandpleje fastlægges i Sundhedsloven som en kommunal myndighedsopgave, hvor det fulde finansieringsansvar påhviler kommunen. Regionen har ansvaret for at stille de nødvendige behandlingspladser til rådighed for de kommuner, der ikke ønsker eller har mulighed for at tilbyde et specialiseret tandplejetilbud til patienter, der er berettiget til at modtage specialtandplejen.

- Sundhedslovens § 133 og § 134
- Bekendtgørelse om tandpleje.
- Vejledning om omfanget og kravene til kommunal og regional tandpleje.

2.3. Målgruppen for specialtandpleje

Målgruppen for specialtandpleje er borgere som pga. sindslidelse, udviklingshæmning m.v. ikke kan benytte de almindelige tandplejetilbud i børne- og ungdomstandplejen, voksentandplejen eller omsorgstandplejen. Specialtandplejens målgruppe har en mere markant funktionsnedsættelse end omsorgstandplejens målgruppe.

2.4. Organisering af den regionale specialtandpleje i Region Midtjylland

Region Midtjylland har opbygget den regionale specialtandpleje som en hospitalsafdeling på Regionshospitalet Viborg: Afdeling for regional specialtandpleje. I regionens organisation henhører specialtandplejeområdet under Nære Sundhedstilbud, Strategi og planlægning.

Afdeling for regional specialtandpleje har 4 tandklinikker placeret på henholdsvis regionshospitalet i Randers, Holstebro og Viborg samt på Vitapark, Odder (tidligere Odder Sygehus). Afdelingen tilbyder patientbehandling på to kommunale tandklinikker placeret på de to socialpædagogiske institutioner Landsbyen Sølund (Skanderborg kommune) og Sødisebakke (Mariagerfjord kommune). Tandbehandling i generel anæstesi udføres på regionshospitalet i Randers og Viborg.

2.5. Procedurer for visitation og henvisning til den regionale specialtandpleje

2.5.1. Visitation

Ansvar for visitation til specialtandpleje påhviler bopælskommunen. I princippet skal alle henvisninger til den regionale specialtandpleje godkendes af den kommunale specialtandpleje. Der er dog den enkelte undtagelse, at personer, der har ophold i kommunale eller regionale boformer efter serviceloven eller i kommunale eller regionale almene ældreboliger efter lov om almene boliger, samt patienter på psykiatriske hospitalsafdelinger, kan henvises direkte til den regionale specialtandpleje, men kun for akut nødbehandling.

Ved enhver form for henvisning til kommunal eller regional specialtandpleje benyttes et henvisningsskema, som downloades fra: www.specialtandpleje.dk.

Alle henvisninger, der er rettet mod regional specialtandpleje, sendes til Afdeling for regional specialtandpleje, Søndersøparken 14, Postboks 130, 8800 Viborg.

2.5.2. Henvisning fra privat tandlægepraksis

Patienter fra private tandlægepraksis, som ønskes visiteret til specialtandpleje, henvises til den kommunale tandpleje i patientens bopælskommune.

2.5.3. Henvisning fra kommunal børne- og ungdomstandpleje

Børn og unge med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse kan henvises fra den kommunale specialtandpleje til den regionale specialtandpleje. Der kan henvises for samme behandlingstyper som for voksne patienter.

Børn og unge som i udgangspunktet ikke tilhører målgruppen for specialtandpleje kan også henvises fra den kommunale børne- og ungdomstandpleje til den regionale specialtandpleje. Henvisningsmuligheden er i så fald alene rettet mod behandling i generel anæstesi. Der tænkes her især på børn og unge med et behandlingsbehov, der overstiger, hvad barnets modenhed tillader trods anvendelse af lokal analgesi, lattergas eller præsederende midler. Børn med særlig behandlingsangst tilhører denne patientgruppe.

2.5.4. Kommunal special- og omsorgstandpleje

Hvor der ikke generelt er behov for at henvise patienten til den regionale specialtandpleje, kan der ske henvisning fra omsorgstandplejen og den kommunale specialtandpleje til den regionale specialtandpleje for specielle enkeltopgaver eller tandbehandling i generel anæstesi.

2.5.5. Hospitalsafdelinger

For så vidt angår indlagte patienter, der tilhører målgruppen for specialtandpleje, kan hospitalsafdelingerne henvise indlagte patienter til specialtandpleje i patientens bopælskommune for generel tandbehandling.

Kun i tilfælde af, at patienten har akut behov for odontologisk nødbehandling, kan hospitalsafdelinger henvise direkte til Afdeling for regional specialtandpleje. Den regionale specialtandpleje orienterer herefter den kommunale tandpleje om forløbet af nødbehandlingen. Skønnes patienten at have behov for opfølgende behandling og undersøgelse efter udskrivning fra hospitalet, anmodes den kommunale tandpleje samtidigt om visitation af patienten til videre behandlingsforløb.

3. Snitflader for Kæbekirurgisk afdeling, Regionstandpleje, Lands- og Videncenter og Ganespalteafdelingen, Taleinstituttet

3.1. Indledning

I nærværende afsnit beskrives lovgrundlag og snitflader for kæbekirurgisk afdeling, Regionstandpleje, Lands- og Videncenter og Ganespalteafdelingen, Taleinstituttet.

3.2. Lovgrundlag

Lovgrundlag for Kæbekirurgisk afdeling, Regionstandpleje, Lands- og Videncenter og Ganespalteafdelingen, Taleinstituttet:

- Sundhedsloven: <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=130455>
- og lov om ændring af sundhedsloven: <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=140431>
- Bekendtgørelse om tandpleje.
- Vejledning om omfanget og kravene til kommunal og regional tandpleje – beskriver snitfladerne
- Ganespalteafdelingen er beskrevet i:
 - bilagene til Vejledning om omfanget og kravene til kommunal og regional tandpleje: http://www.sst.dk/publ/Publ2006/PLAN/krav_tandpleje/omfang_krav_komm_reg_tandpleje.pdf og
 - i "Tillæg til Vejledning om omfanget af kravene til den kommunale og regionale tandpleje: <http://www.sst.dk/Udgivelser/2012/Tillaeg%20til%20Vejledning%20om%20omfanget%20af%20kravene%20til%20den%20kommunale%20og%20regionale%20tandpleje.aspx>
- Lovgrundlaget for de sygehusrelaterede opgaver (kæbekirurgi) er meget overordnet beskrevet i loven. SST har udarbejdet en specialeplan for alle sygehusspecialer: http://www.sst.dk/Planlaegning%20og%20kvalitet/Specialeplanlaegning/Specialeplan_2010.aspx

3.3. Kæbekirurgisk afdeling

Kæbekirurgisk Afdeling modtager patienter fra Vestdanmark. Afdelingens arbejdsområde er beskrevet i specialeplanen. Afdelingen modtager patienter fra læge- og speciallægepraksis, tandlæge- og specialtandlægepraksis, den kommunale tandpleje, den regionale specialtandpleje, ganespalteafdelingen, regionstandplejen, lands- og videncenter, tandlægeskolen samt sygehusafdelinger, herunder kæbekirurgiske afdelinger i Vestdanmark.

Behandling foregår for en stor del af patienterne i tæt samarbejde med henviser, fortrinsvis med Kæbekirurgisk Afdelingen som den koordinerende.

På afdelingens hjemmeside findes henvisningsblanket og nærmere om behandling.

Eksempler:

- Slimhindelidelser i mundhulen
- Tidlig vækstkorrigerende behandling / interseptiv behandling på børn og unge
- Vækstbetingede kæbeanomalier
- Kæbeledslidelser
- Ganespaltepatienter
- Craniofaciale afvigelse
- Cancerkirurgi og rekonstruktion
- Kæbe- og ansigtstraumer

Henviſning og visitation fremgår af afdelingens hjemmeside:

<http://www.auh.dk/om+auh/afdelinger/tand-,+mund-+og+k%c3%a6bekirurgisk+afdeling+o/hvem+er+vi+og+hvad+kan+vi-c7-/for+fagfolk>

3.4. Regionstandplejen

Regionstandplejens omfang er beskrevet i Sundhedsloven § 162 og uddybet af Sundhedsstyrelsen. Regionstandplejen modtager patienter bosiddende i Region Midtjylland. Patienterne henvises fra tandlæge- og specialtandlægepraksis, den kommunale tandpleje, lands- og videncenter og kæbekirurgisk afdeling.

Der er en konsultativ funktion, der primært vedrører børn/unge under 18 år (kommunal tandpleje), og en behandlende funktion. Den behandlende funktion foregår på flere niveauer, hvor der samarbejdes med primærsektoren, Lands- og Videncenter, Tandlægeskolen og sygehussektoren. Regionstandplejen er den koordinerende.

På Regionstandplejens hjemmeside findes henvisningsblanket og nærmere om den konsultative funktion samt om behandlingsmuligheder.

Eksempler:

- Medfødte tanddannelsesforstyrrelser
- Traumer mod tænder før det fyldte 18 år

Henviſning og visitation fremgår af Regionstandplejens hjemmeside:

<http://www.auh.dk/om+auh/afdelinger/tand-,+mund-+og+k%c3%a6bekirurgisk+afdeling+o/regionstandplejen/for+fagfolk>

3.5. Lands- og videncenter

Lands- og Videncentrets omfang er beskrevet i Sundhedsloven § 163 og uddybet af Sundhedsstyrelsen. Centret modtager patienter fra Vestdanmark.

Centret har et tæt samarbejde med Tandlægeskolen og Kæbekirurgisk Afd. O. Vest for Storebælt samarbejdes desuden med de kæbekirurgiske afdelinger, regionstandplejer, kommunale tandplejer og privat praksis. Desuden er der samarbejde med andre sygehusafdelinger samt tilsvarende centre i Østdanmark og Norden.

Der er en konsultativ funktion hvor sjældne sygdomme, der giver anledning til betydelige ændringer i tænder og kæber, kan henvises for diagnosticering samt vurdering, rådgivning og vejledning om behandlingsmuligheder. Desuden en behandlende funktion hvor tilstande i tænder og kæber forudsætter en særlig ekspertise at behandle.

Al behandling i mundregionen foregår med centret som den koordinerende.

Eksempler:

- Medfødte tanddannelsesforstyrrelser af betydelig omfang
- Sjældne lidelser, der giver udviklingsforstyrrelse i tænder og/eller kæber

Henvielse og visitation fremgår af Centrets hjemmeside:

<http://www.auh.dk/om+auh/afdelinger/tand-,+mund-+og+k%C3%A6bekirurgisk+afdeling+o/odontologisk+landsdels-+og+videncenter/for+fagfolk>

3.6. Ganespalteafdelingen

Ganespalteafdelingen udfører tandprotetisk behandling og tandregulering på patienter med læbe-ganespalte bosiddende i Vestdanmark. Patienterne henvises fortrinsvis fra sygehusafdelinger.

Der er i forbindelse med kirurgisk behandling af ganespalterne et tæt samarbejde med Kæbekirurgisk Afdeling O. Der er desuden tæt samarbejde om særlige otologiske og fonetiske problemer med taleinstituttets øvrige afdelinger som andre sygehusafdelinger. Desuden er der samarbejde med de kommunale tandplejere og privat praksis.

Der tilbydes personer, der fødes med læbe-ganespalte, adgang til livslang revision af den protetiske (spalterrelaterede) behandling.

Nærmere behandlingstilbud fremgår af afdelingens hjemmeside:

<http://www.rm.dk/psykiatri+og+social/social+tilbud/tale+og+h%C3%B8re/tale+og+h%C3%B8re+instituttet/afdelinger/ganespalteafdelingen/behandlingstilbud>

4. Snitflader for den kommunale tandpleje

4.1. Indledning

I nærværende afsnit beskrives lovgrundlag og snitflader for børne-unge tandpleje, omsorgstandpleje og kommunal specialtandpleje.

Mange af snitfladerne er beskrevet i de foregående afsnit. Det er kun de områder, der ikke er beskrevet tidligere, der vil blive nævnt her.

4.2. Lovgrundlag

Lovgrundlaget på området er beskrevet i:

- Sundhedsloven (www.retsinformation.dk)
- En mere udførlig beskrivelse kan, som tidligere nævnt, findes i Sundhedsstyrelsens publikation fra 2006 (www.sst.dk/udgivelser/2006)

4.3. Børne-unge tandpleje

Inden for børne-unge tandplejen kan der visiteres direkte til Omsorgstandplejen. Når en borger bliver 18 år, bliver borgeren overført til privatpraksis. For borgere mellem 16 og 18 år er der valgfrihed mellem den kommunale og private tandpleje. For borgere under 15 år er der frit valg mellem de kommunale tandplejertilbud

Børne-unge tandplejen har snitflader til samtlige andre tandplejeordninger, der er en del af Sundhedsloven.

Tandplejeordningen og snitfladens indhold fremgår af nedenstående skema:

Anden tandplejeordning m.v	<ul style="list-style-type: none">▪ Beskrivelse af snitfladen
Omsorgstandpleje	<ul style="list-style-type: none">▪ Visitere direkte til
Specialtandpleje	<ul style="list-style-type: none">▪ Visitere direkte til▪ Afgrænse for børn i forhold hertil
Regionstandpleje	<ul style="list-style-type: none">▪ Det fælles ansvar for patienter med varig funktionsnedsættelse
Kæbekirurgi	<ul style="list-style-type: none">▪ Det fælles ansvar for patienter med vækstbetingede afvigelser
Taleinstitut	<ul style="list-style-type: none">▪ Det fælles ansvar for læbeganespaltepatienter
Regional specialtandpleje	<ul style="list-style-type: none">▪ Behandling i narkose
Privat praksis/ tandlægeoverenskomsten	<ul style="list-style-type: none">▪ Udskrivning med overførsel ved 18 år▪ Valgfrihed 16-18 år▪ Aftaler om opgaveløsning

4.4. Omsorgstandpleje og kommunal specialtandpleje

Mellem den kommunale omsorgstandpleje og den kommunale specialtandpleje kan der henvises begge veje. Dette gælder ligeledes mellem omsorgstandplejen og privatpraksis, hvilket sker via kommunernes visitationsordning. Tilskud til tandpleje efter den sociale lovgivning er et aspekt af dette, hvilket især har betydning for den kommunale specialtandpleje.

Omsorgstandplejens snitflader fremgår af nedenstående skema:

Kommunal specialtandpleje	Henvisning begge veje
Regional specialtandpleje	Behandling i narkose
Privat praksis/ tandlægeoverenskomsten	Overførsel/henvisning begge veje
Tilskud til tandpleje efter den sociale lovgivning	Et aspekt af ovenstående snitflade med privat praksis

Kommunal specialtandplejes snitflader fremgår af nedenstående skema:

Regional specialtandpleje	Opgavedeling med myndighedsansvar i kommune
Omsorgstandpleje	Henvisning begge veje
Privat praksis/ Tandlægeoverenskomsten	Overførsel/henvisning begge veje (via kommunens visitationsordning)
Tilskud til tandpleje efter den sociale lovgivning	Et aspekt af ovenstående snitflade med privat praksis. Meget vigtigt for denne målgruppe